

Uutiskirje Jäsenille

N:o 6 (228) * Perjantaina 4. maaliskuuta 2016
Toimittanut Juhani Haapasaari

Kilpailukyky sopimusta koskevat lopulliset päätökset kevään kuluessa IAU valmis aloittamaan neuvottelut

IAU / Kilpailukyky sopimus

Ilmailualan Unioni on valmis aloittamaan työehtosopimusneuvottelut kilpailukyky sopimuksen pohjalta, mikäli SAK:n hallitus hyväksyy ensi maanantaina sopimusta koskevan neuvottelutuloksen. Asiasta päätti keskiviikkoiltana kokoontunut IAU:n hallitus.

Vaihtoehdot punnittavina

IAU:n hallituksen päätös perustuu kokonaisarvioon kahdesta huonosta vaihtoehdosta; kilpailukyky sopimus joko syntyy tai jää syntymättä. Arvioidessaan näitä vaihtoehtoja IAU:n hallitus kiinnitti erityistä huomiota maan hallituksen poikkeukselliseen aktiviteettiin puuttua työmarkkina-asioihin.

Sopimusoikeutta työnantajien eduksi rajoittavien pakkolaki- en ohella maan hallitus on osoittanut olevansa halukas tarttumaan lainsäädäntöteitse paikalliseen sopimiseen. Pakkolaki- en kanssa linjassa myös tämän lakihankkeen läpivienti

heikentäisi työntekijöiden asemaa, kun työehtosopimusten tarjoama vähimmäisehtojen suoja murtuisi.

Kilpailukyky sopimuksen toteutuessa työntekijöille epäedulliset lainsäädäntöhankkeet jäisivät sen sijaan taka-alalle. Paikallisen sopimisen rajat määriteltäisiin jatkossakin työehtosopimuksissa. Tälle kilpailukyky sopimuksen osi- le IAU:n hallitus antoi erityisen suuren painoarvon päätöstä tehdessään.

Lisäksi ilmailualan erityispiirteiden vuoksi on kaikkien osapuolten - yritysten, niiden työntekijöiden ja viime kädessä myös asiakkaiden - kokonaisedun kannalta tärkeää, että paikallisen sopimisen menettelytavat eivät johda epäterveeseen kilpailuun ja turvallisuusriskeihin.

Soveltamisneuvottelut

Kilpailukyky sopimuksen syntymisen tai syntymättä jäämisen seurausten ohella IAU:n hallitus punnitsi myös päätöksensä käytännön merkitystä

neuvotteluprosessin jatkon kannalta. Päätös puoltaa SAK:n hallituksessa päätöstä kilpailukyky sopimuksen alakohtaisten soveltamisneuvottelujen käynnistämisestä ja antaa mahdollisuuden aloittaa omat neuvottelut työnantaja- liitto PALTA:n kanssa.

Neuvottelut koskisivat Lento- liikenteen palveluja koskevaa työehtosopimusta, Airpron työehtosopimusta ja Ilmailu- tietoteknisten työehtosopimusta. Airrossa työntekijäpuolen neuvottelijoita olisivat IAU:n lisäksi JHL, Pardia ja Pro.

Lopullinen kilpailukyky sopi- musta koskeva päätös IAU:n, kuten muidenkin soveltamis- neuvotteluihin ryhtyvien liitto- jen osalta, tehtäisiin vasta neuvotteluprosessin jälkeen, kevään kuluessa. Päätettävänä olisivat silloin mahdolliset neuvottelutulokset työehtoso- pimuskohtaisesti tai - jos nii- den syntymiseen ei neuvotte- luista huolimatta nähtäisi ole- van lopulta edellytyksiä - jää- minen kilpailukyky sopimuk- sen ulkopuolelle.

Kilpailukyky sopimus lyhyesti

IAU / Kilpailukyky sopimus

Neuvottelutulos kilpailukyky sopimuksesta saavutettiin työmarkkinakeskusjärjestöjen välillä 29. helmikuuta. Sopimuksen tavoitteeksi on kirjattu työn tuottavuuden parantaminen, talouskasvun ja uusien työpaikkojen lisääminen, julkisen talouden sopeutuksen tukeminen ja paikallisen sopimisen edistäminen.

Edellytyksenä sopimuksen syntymiselle on, että maan hallitus vetää valmistelunsa pakkolait pois, peruuttaa lisäleikkaukset ja toteuttaa tuloveronkevennykset.

Sopimuskausi

Nykyisten työehtosopimusten voimassaoloaika jatketaan vuodella. IAU:n solmimat sopimukset jatkuisivat seuraavasti:

- Lentoliikenteen palveluja koskeva työehtosopimus 15.11.2017 asti,
- Airpron työehtosopimus 31.1.2018 asti,
- Ilmailutietoteknisten työehtosopimus 31.1.2018 asti.

Palkat

Palkkoja koskevat ehdot eivät muutu sopimuskaudella.

Työaika

Työehtosopimusten määräysten mukaisia työaikoja jatketaan vuositasolla kokoaika-

työssä keskimäärin 24 tunnilla ansiotasoa muuttamatta vuoden 2017 alusta.

Sosiaaliturvamaksut

Kilpailukyky sopimuksen toteutuessa työntekijöiden työeläkemaksut nousevat vuosina 2017–20 asteittain yhteensä 1,2 prosenttiyksikköä ja työtömyysvakuutusmaksut vuosina 2017–18 yhteensä 0,85 prosenttiyksikköä.

Muutosturva

Muutosturvan parannukset koskevat tuotannollisista ja taloudellisista syistä irtisanottuja työntekijöitä vähintään 30 työntekijän yrityksissä. Parannuksiin sisältyvät oikeus työllistymistä edistävään koulutukseen ja työterveyshuollon palveluihin puoli vuotta työntekovelvollisuuden päättymisestä.

Julkisen sektorin lomarahat

Julkisen sektorin lomarahat pienevät 30 prosentilla vuosina 2017–19. Tämä ei koske IAU:n jäsenistöä, sillä se ei työskentele julkisella sektorilla.

Paikallinen sopiminen

Työehtosopimusten sopijaosapuolet neuvottelevat siitä, miten paikallisen edellytyksiä voidaan lisätä. Neuvottelujen kohteena ovat:

- selviytymislauseke työnantajan toiminnan ja työpaikkojen turvaamiseksi työehtojen sopeuttamisen avulla, kun työn-

antaja joutuu työpaikkoja vaarantaviin taloudellisiin vaikeuksiin,

– luottamusmiesten toimintaedellytysten kehittäminen, kun paikallisen sopimisen mahdollisuuksia lisätään,

– paikallisen sopimuksen voimaantulo ilman liittotason hyväksyntää,

– mahdollisuus ottaa käyttöön työaikapankkijärjestelmä.

Alakohtaiset neuvottelut

Alakohtaiset neuvottelut käydään jokaisen työehtosopimuksen kohdalta erikseen 31.5.2016 mennessä. Neuvotteluosapuolten tulee ilmoittaa omille keskusjärjestöilleen tuolloin kello 16 mennessä kilpailukyky sopimuksen mukaisten ratkaisujen solmimisesta.

Keskusjärjestöjen arvio

Keskusjärjestöt arvioivat sopimuksen kattavuutta ja hallituksen ilmoittamia sopimuksen syntymistä tukevia toimenpiteitä 1.6.2016, jonka jälkeen ne ilmoittavat kattavuudesta yhteisesti valtioneuvostolle.

Jos sopimuksen kattavuus tai hallituksen toimenpiteet eivät ole riittäviä, työehtosopimusosapuolilla on oikeus irtaantua tekemistään sopimuksen mukaisista ratkaisuista